

วิจัยชั้นเรียน ... เปลี่ยนครู

... ฉันมีความเชื่อที่ว่า การ Feedback

ไม่ว่าจะเป็นการทำการ Feedback ในเรื่องใด

ย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นแน่นอน ...

ศรินันท์ พุ่มแย้ม
คณิตศาสตร์ ชั้น ๕
หน่วยวิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนเพลินพัฒนา

ใคร่ครวญ . . . ย้อนมอง . . . และสะท้อนตน

... ฉบับ ก่อน ลงมือทำการวิจัยชั้นเรียนเปลี่ยยนครู...

... วันเวลาที่ผ่านไป ๘ ปีกับการเดินทางในเส้นทางงานสายการศึกษาอย่างเต็มตัว
ในหน้าที่ “ครู” ...

... ทุกวันเวลาของการเป็นครูเพลลนฯ ที่ผ่านไป ทุกช่วงเวลาของการเป็นครูเพลลนฯ ที่ลงมือทำ
สิ่งต่างๆ มีหลากหลายความรู้สึก หลากหลายคำถามในใจ บางเรื่องได้ลองใช้ใจพิจารณาหามา
ซึ่งคำตอบ บางเรื่องราวสามารถหาคำตอบมาตอบตัวเองในใจได้บ้าง บางคำถามอาจไม่มีความ
จำเป็นต้องหาคำตอบด้วยเรื่องของเวลาไม่มีเวลา มีหนึ่งคิดตอบคำถามของเรื่องราวเหล่านี้ หรือ
บางเรื่องไม่เห็นมีความจำเป็นต้องมานั่งคิดเพราะถึงอย่างไรก็ต้องลงมือทำมันอยู่ดี จน
ในตอนนี่ที่กำลังเข้าสู่ *มหกรรม KMครู ตอน วิจัยชั้นเรียนเปลี่ยยนครู* จึงเป็นที่มาให้ต้องทำการ
ใคร่ครวญตนเองผ่านการตอบคำถามที่ต้องควบคู่กับการทำงานวิจัยชั้นเรียน.

**... เกิดเป็นใคร่ครวญที่ ๑ : ในความเห็นของฉันท จุดเด่นที่สุดด้านการทำ
หน้าที่ครูของฉันทคือ...**

... การทำหน้าที่ “ครู” อย่างเต็มที่ แม้ว่าตนเองจะอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ครูผู้สอนวิชา
คณิตศาสตร์ แต่ตนเองไม่เคยคิดเลยว่าตนเองเป็น “ครูคณิต” แต่กลับมองว่าตนเองเป็น
“ครู” ที่มีหน้าที่ช่วยเสริมสร้างความรู้วิชาคณิตศาสตร์ให้นักเรียน ที่เมื่อใดต้องเสริมสร้าง
ความรู้วิชาคณิตศาสตร์ให้กับนักเรียนก็สามารถทำได้ตามกระบวนการการเรียนรู้แบบ
Lesson study & Open approach แต่เมื่อใดที่จะช่วยเหลือการใช้ชีวิตก็สามารถดูแลให้
คำแนะนำกับนักเรียนได้ตามกระบวนการช่วยเหลือเรียนรู้..

... เกิดเป็นใคร่ครวญที่ ๒ : นักเรียนมีบทบาทการตัดสินใจในห้องเรียนใหม่ หรือ เสียงของนักเรียนได้รับการรับฟังบ่อยไหมรวมไปถึงข้อเสนอของนักเรียนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้แค่ไหน ...

... ในคาบเรียนวิชาคณิตศาสตร์จะมีกระบวนการในชั้นเรียนและฉันจะเปิดโอกาสให้นักเรียนในห้องทุกคนได้มีบทบาทในการเรียนรู้เพียงแค่วางกิจกรรมหรือช่วยคิดแก้ปัญหาภาวะพร้อมเรียน โจทย์แรงบันดาลใจและโจทย์สถานการณ์ให้ชั้นเรียนฉันจะมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการให้นักเรียนได้บอกเล่าวิธีการแสดงความคิดเห็นที่ได้จากหาคำตอบที่หลากหลายของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนได้เรียนรู้แนวความคิดของกันและกันเสมอ โดยมีฉันคอยช่วยบันทึกการเรียนรู้ขึ้นบนกระดาน จากเสียงของนักเรียนที่ช่วยกันแลกเปลี่ยนเสนอแนวความคิดในการแสดงวิธีคิดของหลายๆ คน และฉันคอยช่วยนำพาความรู้ผ่านคำถามที่ฉันได้เตรียมไว้ไปส่งเสริมช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้จากแนวคิดของนักเรียนแต่ละคนไปสู่การสรุปเป็นความรู้ท้ายคาบเรียนในตอนท้ายการเรียนรู้ในทุกๆ คาบเรียนได้.

... เกิดเป็นใคร่ครวญที่ ๓ : ฉันมีวิธีตั้งคำถามในชั้นเรียนแบบไหนเวลาอยู่ในชั้นเรียน...

... ฉันได้มาฝึกตั้งคำถามในชั้นเรียนเมื่อเดินทางงานการสอนมา ๕-๓ ปี จากการที่ต้องมาทำแผนกระดานและในส่วนของคำถามคำตอบ สำหรับคำถามที่ฉันตั้งเองช่วงแรกๆ จะออกมาในแบบประโยคที่ค่อนข้างยาวหรือใช้คำที่เยิ่นเย้อเมื่อใช้คำถามที่ยาวลงกับนักเรียน เห็นว่านักเรียนฟังไม่ทัน ไม่รู้คำถามอะไรและถามตอนไหนเมื่อคำถามจบ ส่งผลให้ห้องเรียนเงียบ เช่น

- ตัวอย่าง คำถามที่ยาวและเยิ่นเย้อ “จากแนวความคิดที่เพื่อนทั้งสองคนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้นั้นมาเพื่ออะไร มีความคิดเห็นต่อแนวความคิดที่มีตัวแทนเพื่อนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใด เพราะอะไรจงอธิบายเหตุผลประกอบปรับคำถามเป็น นักเรียนเห็นด้วยกับความคิดใด เพราะอะไร”

... ฉันจึงเริ่มสังเกตเห็นว่าการตั้งคำถามของฉันกำลังส่งผลต่อเสียงของนักเรียน เพราะถ้าเสียงครูไม่ชัดเจน ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจ นักเรียนก็จะไม่สามารถแสดงซึ่งบทบาทในชั้นเรียนได้เช่นกัน ...

... ฉบับ หลัง ลงมือทำการวิจัยชั้นเรียนเปลี่ยนครู...

... เกิดเป็นใคร่ครวญที่ ๔ : ฉันให้ Feedback แก่คำตอบของนักเรียน
อย่างไร ...

... การให้ Feedback ของฉัน ได้มีการเชื่อมโยงควบคู่ไปกับการทำชั้นเรียนเปลี่ยนครู
สิ่งที่ฉันนำเอาการให้ Feedback มาทำการควบคู่กับงานวิจัยเนื่องจากฉันมองว่า การ
สังเกตเห็นและการเข้าใจในส่วนของ Feedback ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมใน
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักเรียนทุกคนจะทำให้ฉันมีความเข้าใจความเป็นตัวตน
ของนักเรียน และอาจมองเห็นไปถึงโลกภายในของนักเรียนแต่ละคนได้ผ่านการแลกเปลี่ยน
ความรู้

สำหรับ Feedback ที่ฉันได้ลงมือทำให้กับนักเรียนจะมีการให้ใน ๒ ลักษณะ คือ

- **Feedback แบบแรก** ฉันเรียกว่าการให้ **แบบซึ่ง ๆ หน้า หรือ การให้ต่อหน้า**
เป็นการให้ Feedback ในทันทีเลยเมื่อนักเรียนกิดหรือแสดงพฤติกรรมเหล่านั้น เช่น ธนกร
มีวิธีคิดค้นความรู้ที่เคยเรียนจากชั้นเรียนครั้งก่อนการแก้ปัญหาโจทย์สถานการณ์ด้วยวิธีที่
ง่าย เมื่อฉันสังเกตเห็นว่าธนกรได้แสดงวิธีการคิดแบบเชิงเข้าไปพูดคุยพิจารณาอธิบายแนว
ทางการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่การฟังเสียงของนักเรียนในการอธิบายแนวคิด ฉันจะรีบชื่นชม
และบอกว่า “อย่าลืมยกมือช่วยแลกเปลี่ยนความรู้วิธีนี้น่าทึ่งที่ครูน่าจะหาเจอวิธีคิดของ
เพื่อน ๆ วิธีคิดของชั้นน่าจะสนใจเลยนะจากที่ฟังชั้นอธิบายเข้าใจได้ง่าย ธนกรเริ่มมีรอยยิ้มฉัน
คาดเดาว่าธนกรน่าจะเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อถึงช่วงเวลาแลกเปลี่ยนเรียนชั้นกรรขมือ
และพูดด้วยน้ำเสียงรวมถึงท่าทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยความมั่นใจ หรือ สิริ มักจะ
เขียนวิธีแสดงวิธีคิดลงในสมุดได้สะอาดไม่ยอมยกมือร่วมแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนแม้ครูให้
Feedback แบบซึ่ง ๆ หน้าเหมือนธนกรแล้วก็ตามแต่สิริมักพูดบอกวิธีคิดลอย ๆ ตามเพื่อนที่
แลกเปลี่ยนความรู้เหมือนของตนเองฉันจึงใช้การเรียกสิริให้ลุกขึ้นแลกเปลี่ยนเลย ซึ่งสิริจะลุก
ขึ้นยืนแลกเปลี่ยนให้ด้วยท่าทางที่ไม่มั่นใจฉันจึงคิดว่า Feedback ในลักษณะกลุ่มนักเรียน
แบบสิริจะต้องเสริมให้ Feedback อีกแบบด้วย จึงเกิดเป็น Feedback แบบที่สอง ...

- **Feedback** แบบสอง ฉันเรียกว่าการให้ **แบบลายลักษณ์อักษร** ฉันจะให้อีก
หนึ่งรอบต่อจาก Feedback แบบซึ่งๆ หน้า เป็นการให้ Feedback แบบลายลักษณ์อักษรจะ
เขียนลงในสมุดวิชาคณิตศาสตร์ในหน้าที่เรียนครั้งล่าสุดเพราะฉันมีความคาดหวังให้นักเรียน
ได้เห็นหรือได้อ่านด้วยตัวเองก่อนในการเรียนครั้งต่อไป ฉันมองว่าถ้านักเรียนได้ย้อนมองการ
เรียนของตนเองในครั้งก่อนหน้าอาจส่งผลต่อการเรียนครั้งนี้ได้ไม่มากก็น้อย ...

... เกิดเป็นใคร่ครวญที่ ๕ : การสอนวิชาคณิตศาสตร์ของฉันมีข้อดี
อะไรบ้าง ...

... การเป็นผู้สอนในวิชาคณิตศาสตร์ของฉันฉันมองว่าตนเองมีข้อดีตรงการที่ฉันใช้
ความเป็นตัวตน การเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่เอาความรู้สึกอารมณ์ส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวในตอน
ที่ฉันอยู่ในห้องเรียนการนำเอาตัวตนของครูเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของแผน การใช้ความเข้าใจ
ลงห้องเรียนโดยดำเนินห้องเรียนแผนการสอนอย่างมีสติสมาธิดำเนินชั้นเรียนคณิตศาสตร์
อาศัยการร่วมกิจกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน ตามการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักเรียน
โดยมีการใช้กระบวนการ Lesson study & Open approach ในการลงห้องเรียนทุกครั้ง ทำให้
ฉันมีเครื่องมือหรือมีตัวช่วยในการทำหน้าที่เป็นครูผู้ซึ่งดำเนินการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
ทำให้การสอนวิชาคณิตศาสตร์ของฉันกลายเป็นข้อดีเป็นเหมือนผู้ดำเนินการเรียนรู้ที่ไม่ใช่
ศูนย์กลางของชั้นเรียนฉันมองว่าฉันไม่ได้ทำหน้าที่ครูแต่เป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการเรียนการ
สอนที่ฉันมักจะส่งไม้ต่อให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนของห้องเรียนฉันเห็นว่าตนเองมี
ข้อดีตรงที่ฉันสามารถดำเนินกระบวนการเรียนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางได้เกือบทุกครั้ง
ที่ลงห้องเรียน..

... เกิดเป็นไคร่ครวญที่ ๖ : ฉันจะปรับปรุงอะไรบ้าง เพื่อให้นักเรียนได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้มากขึ้นและมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ ...

... ฉันจะพยายามสร้างบทบาทการตัดสินใจในห้องเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้เสียงของนักเรียนสามารถพูดด้วยเสียงที่เต็มเสียงรวมถึงทำทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยความมั่นใจ ระหว่างนักเรียนกันเองมีพื้นที่ให้ได้รับฟังกันเองบ่อยๆ รวมไปถึงการที่ฉันเองได้มีส่วนดำเนินการสนับสนุนให้เกิดการตั้งคำถามในชั้นเรียนที่นำพาข้อเสนอในความคิดของนักเรียนแต่ละคนไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นทศรูปเป็นสรุปความรู้ท้ายคาบเรียน การให้ Feedback แก่คำตอบของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นแบบซึ่งๆ หน้า หรือ แบบลายลักษณ์อักษร รวมถึงการรักษาเวลา จัดการการเรียนการสอนของฉันให้อยู่ในเวลาของตนไม่ให้กระทบต่อช่วงเวลาของนักเรียน ...

... จากการทำฉันได้มีความหวังเวลาในการไคร่ครวญ . . ย้อนมอง . . . และสะท้อนตนทั้งก่อนและหลังทำการวิจัย ฉันมองว่าตัวฉันเองได้เรียนรู้ความเป็นตัวตนของตนเอง เรียนรู้การทำหน้าที่ครูของตนเอง ตลอดจนการพยายามทำความเข้าใจนักเรียนให้ถึงโลกภายในของนักเรียนแต่ละคน ฉันมีความเชื่อว่าการ Feedback ไม่ว่าจะเป็นการทำการ Feedback ในเรื่องใดย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นแน่นอน หากฉันหรือครูทุกคนได้ลองเปิดใจมาลอบกลับมาไคร่ครวญ . . . ย้อนมอง . . . และสะท้อนตนอย่างสม่ำเสมอ ย่อมเกิดการมองเห็นซึ่งตัวตนของเมื่อครูเกิดการตระหนักรู้ถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรค จวบจนเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชั้นเรียนของครูคนนั้นแน่นอน ...

... เมื่อครูลองปรับเปลี่ยน ชั้นเรียนย่อมเปลี่ยน ชั้นเรียนเปลี่ยนครู ...

ศิริพันธ์ พุ่มแย้ม(ครูนำหวาน)

คณิตศาสตร์ ชั้น ๕

ภาคเรียนวิมังสา ๒๕๖๑